

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ
"02" вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТУРИЗМІ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

освітній ступінь бакалавр

факультет Обліку та фінансів

Полтава

2024- 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни Основи наукових досліджень в туризмі д
здобувачів вищої освіти

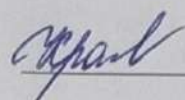
за освітньо-професійною програмою Туризм

спеціальності 242 Туризм і рекреація

Мова викладання державна

Розробник: Краснікова Оксана, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
кандидат економічних наук, доцент

«02» вересня 2024 року

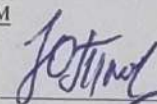

Оксана КРАСНІКОВА

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
протокол від «02» вересня 2024 року № 1.

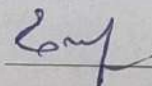
Погоджено гарантом освітньої програми Туризм

«02» вересня 2024 року

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Туризм і рекреація»

Олена ЄГОРОВА

Протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти 242ТР_бд_2024
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр, курс)	1 242ТР_бд_2024
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: сприяння посиленню методологічної спрямованості навчального процесу, опанування знаннями основ методології, техніки і організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності:

Загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові:

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

5. Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	Вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання	Вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	Вміти обґрунтовувати рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

6. Методи навчання і викладання

Методи навчання: словесні (лекції, бесіди, розповідь-пояснення), практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою), інтерактивні методи (дискусії, диспути, круглий стіл), методи усного контролю (бесіда, доповідь); методи письмового контролю (самостійна робота, тестування); методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Наука як система знань

Сутність пізнання. Рівні і види наукового пізнання. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Основні ознаки науки. Сутність наукового знання. Історія становлення та основні віхи розвитку науки. Особливості науки ХХІ ст. Наукознавство. Класифікація наук, функції та завдання. Статуси знання. Основні структурні елементи науки.

Тема 2. Теоретичні аспекти та інструментарій в сфері туризму

Наукове дослідження макрорегіональної структури глобального цивілізаційного простору. Сутність понять «географічна регіоналістика», «геотуристика». Особливості наукових досліджень туристичних дестинацій. Сутність та основні етапи організації наукового дослідження туристичних дестинацій. Емпіричні методи в наукових дослідженнях туристичних процесів. Регіоналізація у найбільш простому розумінні – поділ території на регіони.

Тема 3. Методологія та методи наукового пошуку

Методологія наукових досліджень: значення, сутність, мета, завдання та функції. Методологічний апарат і методологічна основа наукового дослідження. Принципи методології пізнання.

Структура методології. Філософська методологія. Загальнонаукова методологія. Принципи загальнонаукових досліджень. Конкретнонаукова методологія. Рівні методологічного аналізу.

Наукова діяльність, її види та форми. Форми організації та управління наукою в Україні. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів.

Сутність наукового дослідження. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Науковий і науково-прикладний результат.

Творча і нетворча діяльність. Ознаки творчої діяльності. Творчі можливості науковця. Умови ефективності творчої діяльності, її організація. Робочий день та робоче місце науковця. Ділове спілкування і особистий архів дослідника.

Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження

Організація і проведення соціологічних досліджень. Типи досліджень за глибиною розробки програми та вибірки. “Науковий метод”, “метод”, “метод науки”, “метод індивідуального рівня наукової діяльності”.

Метод дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, конкретизація, моделювання, класифікація, порівняння та їхня характеристика.

Концепція наукового дослідження. Завдання наукової роботи студентів. Етапи вирішення творчого завдання. Етапи творчого процесу. Наукова проблема. Гіпотеза. Тема наукового дослідження. Наукове питання і науковий напрям. Мета та завдання дослідження. Об’єкт і предмет дослідження. Результат наукової творчості. Наукова новизна. Теоретична та практична значущість результатів наукового дослідження. Впровадження результатів дослідження в практику. Оцінювання результатів дослідження

Тема 5. Види наукових досліджень

Публікація – наукове видання. Форми викладу матеріалів наукового дослідження. Основні вимоги до публікацій. Особливості та структура реферату. Анотація і рецензія. Тези, доповідь. Структура та логіка викладення матеріалу в статті. Вимоги ВАК до написання статті. Курсова робота: структура та вимоги до написання. Кваліфікаційна робота: сутність, особливості, функції та вимоги до написання. Дисертація. Монографія, науковий звіт.

Тема 6. Структура та зміст етапів дослідницької роботи

Окреслення проблематики та побудова плану-проспекту майбутнього дослідження. Характеристики наукового тексту. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукового дослідження. Оформлення результатів наукових досліджень. Захист наукової роботи.

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень

Загальна характеристика інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Види джерел інформації. Пошук необхідної інформації. Порядок обробки та групування інформації. Методи пошуку і збору наукової інформації. Аналіз та інтерпретація інформації. Організація роботи з науковою літературою. Форми обміну науковою інформацією.

Тема 8. Етика та культура науковця. Організація роботи вченого

Роль науки та особистості вченого. Етика вченого. Професійна етика. Культура науковця. Організація роботи дослідника. Науковий керівник. Рецензент.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 242ТР_бд_2024			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Наука як система знань	9	2	2	5
Тема 2. Теоретичні аспекти та інструментарій в сфері туризму	9	2	2	5
Тема 3. Методологія та методи наукового пошуку	14	2	2	10

Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження	14	2	2	10
Тема 5. Види наукових досліджень	9	2	2	5
Тема 6. Структура та зміст етапів дослідницької роботи	14	2	2	10
Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень	14	2	2	10
Тема 8. Етика та культура науковця. Організація роботи вченого	7	2	-	5
Усього годин	90	16	14	60

8. Темі практичних занять

Назва теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти 242ТР_бд_2024
Тема 1. Наука як система знань	2
Тема 2. Теоретичні аспекти та інструментарій в сфері туризму	2
Тема 3. Методологія та методи наукового пошуку	2
Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження	2
Тема 5. Види наукових досліджень	2
Тема 6. Структура та зміст етапів дослідницької роботи	2
Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень	2
Разом	14

9. Темі самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти 242ТР_бд_2024
Тема 1. Наука як система знань	5
Тема 2. Теоретичні аспекти та інструментарій в сфері туризму	5
Тема 3. Методологія та методи наукового пошуку	10
Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження	10
Тема 5. Види наукових досліджень	5
Тема 6. Структура та зміст етапів дослідницької роботи	10
Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень	10
Тема 8. Етика та культура науковця. Організація роботи вченого	5
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачем вищої освіти завдань самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР2. Знати, розуміти і вміти використувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук	- опитування; розв'язування тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - підготовка тез доповіді.
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	- опитування; розв'язування тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - підготовка тез доповіді.
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання	- опитування; розв'язування тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - підготовка тез доповіді.
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	- опитування; розв'язування тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - підготовка тез доповіді.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних	Розв'язування тестів	Завдання самостійної роботи (реферат)	Завдання самостійної роботи (практичні завдання)	Тези	
Тема 1. Наука як система знань	2		3		3		8
Тема 2. Теоретичні аспекти та інструментарій в сфері туризму	2	3	3		3		11
Тема 3. Методологія та методи наукового пошуку	2	3	3		3		11
Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження	2	3	3		3		11
Тема 5. Види наукових досліджень	2	3	3		3		11
Тема 6. Структура та зміст етапів дослідницької роботи	2	3	3		3		11

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень	2				3		5
Тема 8. Етика та культура науковця. Організація роботи вченого	2			-	3	-	5
Завдання самостійної роботи (реферат)	-	-	-	11	-	-	11
Тези	-	-	-	-	-	16	16
Разом	16	15	18	11	24	16	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання
опитування	від 0 до 2 балів: 2 бали -	у випадку чіткої, повної відповіді з означеної теми та відповідей на додаткові питання по темі, маючи здатність використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	1 бал –	у випадку нечіткої відповіді з незначними помилками у відповіді, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань з означеного питання, маючи здатність використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	0 балів -	у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
виконання вправ на практичних заняттях (виконання вправ передбачено по темі 2,3,4,5,6)	від 0 до 3 бали: 3 бали -	у випадку правильного розв'язання завдань та належного їх оформлення; маючи здатність розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і

		пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	2 бали -	у випадку незначних методологічних помилок, маючи здатність розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	1 бал -	у випадку наявних значних методологічних помилок, маючи здатність розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	0 балів -	у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних завдань, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
розв'язування тестів	від 0 до 3 балів: 3 бали	у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання та демонстрування базових навичок виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері
	2 бали -	у випадку забезпечення 79-50% правильних відповідей на поставлені питання та демонстрування базових навичок виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за

		результати своєї професійної діяльності, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері
	1 бал –	у випадку забезпечення 49-30 % правильних відповідей на поставлені питання та демонстрування базових навичок виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;
	0 балів –	у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти.
виконання завдань самостійної роботи (реферат) –	від 0 до 11 балів: 11-8 балів	у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, маючи здатність використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	7-5 балів -	у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача; маючи здатність використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	4-1 балів -	у випадку захисту роботи із значними недоліками в оформленні, не в повному обсязі

		<p>змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату; має часткове розуміння понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; маючи здатність управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності</p>
	<p>0 балів –</p>	<p>у випадку відсутності належно оформленого реферату, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи (практичні завдання) –</p>	<p>від 0 до 3 балів: 3 бали</p>	<p>у випадку правильного розв'язання завдань та належного їх оформлення; маючи розуміння понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; маючи здатність управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності</p>
	<p>2 бали</p>	<p>у випадку незначних методологічних помилок, маючи розуміння понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; маючи здатність управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності</p>
	<p>1 бал</p>	<p>у випадку наявних значних методологічних помилок, маючи розуміння понять з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; маючи здатність управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності</p>
	<p>0 балів</p>	<p>у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних завдань, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти</p>

Тези (від 0 до 16 балів)	16 балів	у випадку якщо тези підготовлені, маючи здатність використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, а також світоглядних та суміжних наук; вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; вміти виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати рішення і нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
	0	студент не підготував тези, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Реалізація навчальної дисципліни передбачає використання наступних засобів навчання: персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet; програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, хмарні додатки Google, Internet- браузері, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформи Zoom, Google Meet; мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів виконання та перекладання. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyprocesnasayt.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання

самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Політика щодо відвідування занять. Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 8.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>).

Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

Політика щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Божидарник Т. Міжнародний туризм. Центр навчальної літератури. Київ, 2019. 312 с.
2. Брикова Т. М., Терешкін О. Г. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2020. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/10813/1/navch_posib_nauk_doslidzhen_2020.pdf
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
6. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
7. Надикто В. Т. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Олді+. 2024. 268 с.
8. Основи організації наукових досліджень в туризмі та академічна доброчесність: матеріали лекційного курсу / укладачі: В. Тарасова, І. Нестерчук, І. Ковалевська. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 117 с.

9. Попович В.М., Таран В.О., Попович Я.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 482 с.
10. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 16.10.2020 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> 4.
11. Радіонова О. М. Основи наукових досліджень в туріндустрії : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 81 с.
12. Сінчук О. М. Основи наукових досліджень : навч. посібник. / О. М. Сінчук, Т. М. Берідзе, М. Л. Барановська, О. В. Данілін, Д. О. Кальмус. Київ, 2022. 196 с.
13. Смаль І. В., Жирак Л. М., Мальована О. Г. Туристичне країнознавство: Європейський туристичний регіон : навч. посіб. / за ред. І.В.Смалья : Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 180 с.

Допоміжні

1. Безкоровайна Л. Методологія і організація наукових досліджень у туризмі та гостинності в професійній підготовці фахівців із туризму. Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (Бердянськ, 25–26.11.2021) / за ред. І. А. Барбашової, Л. Г. Ярошук. Бердянськ : БДПУ, 2021. С. 16-18.
2. Галян О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 26с.
3. Заваріка Г. Економіко-географічні чинники розвитку туризму сходу України в період конфлікту / Г. Заваріка. Вісник Львівського університету [Текст] : зб. наук. пр. Серія географічна. Вип. 52 / Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2018. С. 100-109.
4. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Ніжин.: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
5. Коцан Н., Коцан Р., Сахнюк А. Методологічні основи дослідження туризму в регіоні. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2021. № 1(9). <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/183/176>
6. Краснікова О. М., Капаєва Л. М. Навчальний комплекс для вивчення дисципліни "Методологія наукових досліджень у фінансах" студентами напряму підготовки "Фінанси і кредит" ОКР "Бакалавр". Полтава: ПДАА, 2019. 233 с.
7. Парфіненко П., Лиман С., Посохов І. Історія туризму. Київ: Університетська книга, 2018. 372 с.
8. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 64 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
2. Офіційний веб-сайт Бізнес-порталу [Електронний ресурс]. URL: <http://bin.com.ua/cgi-bin/votes-cookie.pl>
3. Офіційний веб-сайт видавництва «Фінанси та статистика» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.finstat.ru/finansy.htm>.
4. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. URL: ukrstat.gov.ua.
5. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. URL: poltavastat.gov.ua.
7. Про туризм [Електронний ресурс]: закон України від 15 вересня 1995 р. № 325/95-ВР. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
8. UNWTO [Електронний ресурс]. URL: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.

